

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Szegedi Ítéltábla a Dr. Szigeti Szabolcs Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Szigeti Szabolcs ügyvéd) által képviselt I.r. és II.r. felpereseknek - a Dr. Rákossy Lajos Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Rákossy Lajos ügyvéd) által képviselt alperes ellen szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt indított perében a Bács-Kiskun Megyei Bíróság 2010. április 7. napján kelt 14.P.21.633/2009/13. számú ítélete ellen az I. és II. r. felperes részéről 15. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés alapján lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

ÍTÉLETET:

Az elsőfokú bíróság ítéletét **megváltoztatja** és kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül folyósítson a felperesek, mint egyetemleges jogosultak részére 89.322.- (nyolcvankilencezer-háromszázhuszonkettő) CHF-nek megfelelő, de legfeljebb 12.000.000.- (tizenkettőmillió) Ft kölcsönt a peres felek között 2007. június 1. napján kelt kölcsönszerződésben foglalt feltételekkel az I. r. felperes alperesnél vezetett számlájára.

A felperesek elsőfokú perköltség fizetésére kötelezését mellőzi és kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felpereseknek, mint egyetemleges jogosultaknak 200.000.- (kettőszázezer) Ft elsőfokú és 100.000.- (egyszázezer) Ft másodfokú perköltséget.

A felperesek illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt 720.00.- (hétszázhuszezer) Ft elsőfokú és ugyancsak 720.000.- (hétszázhuszezer) Ft másodfokú eljárási illetéket az alperes köteles megfizetni az illetékes állami adóhatóság külön felhívására a Magyar Államnak.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

INDOKOLÁS:

Az I. r. felperes tagja, majd ügyvezetője volt az utóbb felszámolás alá került I.Kft-nek (továbbiakban kft.). A kft. 2005. december 1. napján közjegyzői okiratba foglalt szerződést kötött az alperessel 20.000.000.-Ft forgóeszközhitel igénybevételére. A társaság a szerződés alapján felvett kölcsön visszafizetésére irányuló kötelezettségének a szerződésben meghatározott 2006. november 30-i határidőig nem tett eleget, s az alperes hozzájárulása nélkül értékesítette a kölcsön fedezeteként felajánlott ingatlanait. Az I. r. felperes, mint a kft. ügyvezetője és az alperes munkatársai 2007. január 31. napján megbeszélést folytattak a kft. - e napon 21.527.129.-Ft összegű - tartozásának rendezéséről. Ennek során az I. r. felperes a kft. nevében vállalta, hogy a cég az alperessel szembeni fizetési kötelezettségének 2007. március 31-ig eleget tesz. Egyidejűleg a tárgyaló felek rögzítették a megbeszélésről felvett jegyzőkönyvben, hogy „alternatív megoldásként az ügyvezető magán ingatlan fedezetét is bevonná az adósság rendezésébe.” A kft. a vállalt póthatáridőig az alperessel szemben fennálló tartozását nem egyenlítette ki.

A felperesek 2007. március 25-én felhasználási célhoz nem kötött „jelzálogkölcsön kérelmet” terjesztettek elő az alperesnél 12.000.000.-Ft-ban jelölve meg az igényelt kölcsön összegét. A megkötendő szerződés biztosítására a II. r. felperes - aki az I. r. felperes házastársa - tulajdonát képező **(település neve, címe)** alatti ingatlant kívánták jelzálogfedezetként felajánlani. Az ingatlant azonban 2007. július 7. napjáig az F.Rt. javára 3.000.000.-Ft és járulékai erejéig jelzálogjog, ennek biztosítására elidegenítési és terhelési tilalom terhelte. Ezért az ingatlan tehermentesítése érdekében a II. r. felperes 2007. március 26-án előtörlesztési kérelemmel fordult az F. Rt-hez a jelzálogjog alapjául szolgáló tartozást illetően, majd - a pénzintézet hozzájárulását követően - az F. Rt-vel szembeni tartozását családi kölcsönből kiegyenlítette.

A peres felek 2007. június 1. napján kölcsönszerződés elnevezésű okiratot írtak alá, amelyben az alperes arra vállalt kötelezettséget, hogy a felpereseknek 89.322.- svájci frank összegű, legfeljebb 12.000.000.-Ft szabad felhasználású kölcsönt nyújt 5%-os ügyleti kamatra azzal, hogy a teljes hiteldíj mutató 8,22 %. A szerződés 2. pontja szerint a kölcsön összegének devizában való megállapítása a kölcsönkeret lehívásának (folyósítás) napján érvényes takarékszövetkezeti devizavételi árfolyamon történik. A kölcsönt az alperes forintban folyósítja, amennyiben annak teljes összege nem kerül igénybevételre, úgy az automatikusan csökken, és utóbb az igénybe nem vett részt az adósok nem követelhetik. A szerződés 7. pontja rögzítette, hogy a törlesztő részletek esedékességi időpontjait, azok összegét a szerződéshez tartozó fizetési terv, mint kötelező melléklet tartalmazza. A törlesztő részletek számát a felek 240-ben, az első törlesztés esedékességét 2007. július 20. napjában, az induló törlesztő részlet összegét 104.041.-Ft-nak megfelelő 681,88 svájci frankban határozták meg.

Az I. r. felperes vállalta, hogy a törlesztő részleteket 2007. július 20. napjától az alperesnél vezetett lakossági bankszámlájáról forintban teljesíti, és tudomásul vette, hogy a kölcsön futamideje alatt a korábban az általa a takarékszövetkezet részére adott tartós megbízás alapján az alperes jogosult a törlesztő részleteket leemelni a számlájáról. A szerződés 8. pontja biztosította az I. r. felperes számára az előtörlesztés lehetőségét. A kölcsön visszafizetésének biztosítékául a felek a II. r. felperes tulajdonát képező **(település neve, címe)** alatti ingatlanra vételi jogot és jelzálogjogot alapítottak. Ez utóbbit külön okiratba foglalt zálogszerződésben is rögzítették, amelynek alapján a nevezett ingatlanra jelzálogjog, valamint elidegenítési és terhelési tilalom került bejegyzésre az ingatlan-nyilvántartásba.

A felek a fent részletezett megállapodásaikat 2007. június 11. napján közjegyzői okiratba foglalták.

Az alperes a kölcsönszerződés alapján 2007. augusztus 3-án az I. r. felperes 50800159-11013965. számú számlájára 9.000.000.-Ft-ot folyósított azzal, hogy ez az összeg 59.988 svájci franknak felelt meg. A folyósítást követően az alperes 2007. decemberéig havi 80.000.-Ft törlesztő részletet vont le az I. r. felperes számlájáról.

Időközben az I. Kft. alperessel szemben fennálló tőketartozása 8.274.163.-Ft-ra csökkent, amelynek megfizetéséért - annak járulékaire is kiterjedően - az I. r. felperes a 2008. január 3-án közjegyzői okiratba foglalt nyilatkozatával készfizető kezességet vállalt.

Ezzel egyidejűleg az I. r. felperes és az alperes óvadéki szerződést kötöttek egymással, amely szerint az I. r. felperes az I.Kft. 8.274.163.-Ft tőketartozása és annak járulékai biztosítására az alperesnél vezetett bankszámláján elhelyezett 6.500.000.-Ft betéti összegben óvadékot alapított. A szerződés szerint az alperes vállalta, hogy a szerződés aláírásával egyidejűleg gondoskodik az óvadék hitelfedezeti zárolásáról, letétkénti őrzéséről és elkülönített kezeléséről 2008. június 1. napjáig. A szerződés értelmében az adós kft. teljesítésének hiányában az alperes jogosult volt követelését az óvadékból, az óvadéknyújtó előzetes értesítése nélkül, közvetlenül kielégíteni oly módon, hogy a zárolt számlán vagy letétben levő óvadék összegét a hitelszámla kiegyenlítésére elszámolhatta. Az alperes - a szerződésben írtak ellenére - az óvadék tárgyát képező betéti összeget nem zárolta, azt nem őrizte letétként, és elkülönített kezeléséről sem gondoskodott. A felperesekkel kötött kölcsönszerződés alapján az I. r. felperes számlájára folyósított 9 millió Ft-ból ugyanakkor 2008. január 11-én 2.006.791.-Ft-ot előtörlesztés címén, az óvadéki szerződés alapján pedig 2008. január 21-én 6.500.000.-Ft-ot leemelt, s ez utóbbi összeget a kft. tartozására számolta el.

A felperesek keresetükben állították, hogy közöttük a 2007. június 1-én megkötött kölcsönszerződés érvényesen nem jött létre, ezért az érvénytelenség jogkövetkezményeként az eredeti állapot helyreállítását és a II. r. felperes tulajdonát képező ingatlant illetően az alperes javára bejegyzett jelzálogjog törlését kérték.

Másodlagos keresetükben az alperest arra kérték kötelezni, hogy a szerződés szerinti 12.000.000.-Ft hitelt bocsássa rendelkezésükre. Indokaik között előadták, hogy a perbeli

szerződés - elnevezésétől eltérően - nem tekinthető kölcsönszerződésnek, az ugyanis egyrészt a kölcsönszerződés lényeges tartalmi elemeit nem rögzíti maradéktalanul, másrészt annak több kitétele a hitelszerződés ismérveinek felel meg, lényegében a két szerződés egyes elemeit „összemossa”. Előadásuk szerint akaratuk hitelszerződés megkötésére irányult. Hangsúlyozták ugyanakkor, hogy az alperestől igényelt összeget az F. Rt-től felvett kölcsönük visszafizetésére, ingatlanuk felújítására és gépkocsi vásárlására kívánták fordítani, az nem a kft. tartozásának kiegyenlítésére szolgált. Állították, hogy nem volt tudomásuk arról, miszerint az alperes a szerződés alapján 9 millió Ft-ot átutalt az I. r. felperes számlájára. Érvelésük szerint az alperes a számlájukra utalt összeg terhére felhatalmazásuk nélkül, ezáltal jogellenesen végzett banki műveleteket, köztük előtörlesztést.

Az alperes érdemi ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Hivatkozása szerint az érintett kölcsönszerződés megkötésével az I. r. felperes az I.Kft. tartozását kívánta rendezni. Állítása szerint a kölcsön összegét oly módon határozták meg, hogy az egyfelől fedezze a kft. még fennálló tartozását, másrészt az a II. r. felperes tulajdonát képező ingatlant terhelő tartozás összegét. Miután a felperesek ez utóbbi tartozásukat egyéb forrásból rendezték, ezért került csupán 9.000.000.-Ft átutalásra az I. r. felperes számlájára. Álláspontja szerint a szerződés 10. pontjában foglalt felhatalmazás alapján jogosult volt megterhelni az I. r. felperes bankszámláját, amit az a körülmény is alátámaszt, hogy az I. r. felperes közjegyzői okiratba foglalt készfizető kezesi nyilatkozatot tett, illetve a kft. tartozásának biztosítására az alperes javára óvadékot nyújtott.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította és kötelezte a felpereseket az alperes javára 200.000.-Ft perköltség megfizetésére. Rendelkezett az eljárási illeték viseléséről is.

Határozata indokolásában megállapította, hogy a peres felek között kölcsönszerződés jött létre, amely alapján az alperes - a szerződésről kiállított okiratban foglaltaktól eltérően - nem szabad felhasználású kölcsönt folyósított a felperesek részére. A szerződéskötés előzményeit, valamint az I. r. felperes által tett készfizető kezességvállaló nyilatkozatot és az óvadéki szerződés tartalmát értékelve bizonyítottanak fogadta el azt az alperesi állítást, amely szerint a felperesek azzal a céllal igényeltek 12 millió Ft kölcsönt az alperestől, hogy abból az I.Kft. lejárt tartozását kiegyenlítsék, és tehermentesítsék a kölcsön biztosítékaul felajánlott ingatlant. A felperesek az F.Rt. felé fennálló tartozásukat utóbb más forrásból rendezték, ami az elsőfokú bíróság álláspontja szerint kellő indokul szolgált arra, hogy az alperes a szerződéstől eltérően miért csak 9.000.000.-Ft hitelt folyósított. Jogszerűnek ítélte a törlesztő részletek levonását az I. r. felperes bankszámlájáról, miután a szerződés 10. pontjában foglalt felhatalmazás alapján az alperes jogosult volt a bankszámla megterhelésére. Kiemelte, hogy az óvadéki szerződés megkötése, valamint a kezességvállalás időpontjában a kft. tartozása már lejárt, így az I. r.

- 5 -

Pf.II.20.404/2010/4. szám

felperesnek az óvadéki szerződés 4. pontjában, illetve a készfizető kezesi szerződés 2. pontjában foglalt felhatalmazás ismeretében tisztában kellett lennie azzal, hogy az alperes az óvadék nyújtása folytán jogosult volt 6.500.000.-Ft-ot az I. r. felperes bankszámlájáról leemelni és azt a kft. tartozása törlesztéseként elszámolni.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperesek terjesztettek elő fellebbezést, amelyben annak a másodlagos kereseti kérelmük szerinti megváltoztatását kérték. Fenntartották azt az elsőfokú eljárásban tett tényelődadásukat, miszerint az alperestől igényelt felhasználási célhoz nem kötött kölcsönből nem az I.Kft. tartozását kívánták rendezni, továbbá, hogy az írásba foglalt szerződés nem felel meg a kölcsönszerződés tartalmi kritériumainak. Érvelésük szerint az alperes a per során nem adott magyarázatot arra, hogy a szerződésben rögzített 12.000.000.-Ft-tal szemben miért csak 9.000.000.-Ft-ot folyósított és annak lehívása mi alapján történt, kiváltképp, hogy arra a felperesek megbízást nem adtak. Az alperes önkényesen döntött a folyósítandó hitel összegéről, az a magyarázata ugyanis, miszerint a különbözetként mutatkozó 3.000.000.-Ft kiutalását az tette szükségtelemmé, hogy a felperesek az F.Rt. felé fennálló tartozásukat más forrásból rendezték - nem elfogadható. Jogosulatlanul folytatott banki tranzakciókat, mint pl. az előtörlesztést, amelyre csak felperesi kezdeményezés alapján kerülhetett volna sor. Kiemelték, hogy az óvadéki szerződés érvényesen nem jött létre a felek között, miután az abban rögzített összeg átadására nem került sor. Sérelmezték, hogy az elsőfokú bíróság a másodlagos kereseti kérelmet nem vizsgálta, ennek elutasítását nem indokolta meg.

Az alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult. Fenntartotta álláspontját, miszerint az érintett kölcsönszerződéssel a felperesek a kft. lejárt tartozását kívánták rendezni, különös tekintettel arra is, hogy a kölcsön biztosítékaul szolgáló ingatlanok alperes megkerülésével történő értékesítéséből befolyt vételárat nem fordították teljes összegében a kölcsön visszafizetésére. Véleménye szerint önmagában az a körülmény, hogy a szerződésben foglaltakról eltérően csak 9.000.000.-Ft került folyósításra, a szerződés érvényességét nem érinti.

A fellebbezés **alapos.**

A fellebbezési eljárás során a felperesek már csak a másodlagos kereseti kérelmüket tartották fenn, azaz az alperest arra kérték kötelezni, hogy a szerződés szerinti 12.000.000.-Ft-ot bocsássa rendelkezésükre, azt az I. r. felperes bankszámlájára utalja át. Ehhez mérten az ítéletablának elsődlegesen abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a felek által 2007. június 1. napján megkötött szerződés alapján közöttük milyen tartalommal jött létre megállapodás, abban az alperes mire vállalt kötelezettséget, illetve annak eleget tett-e.

A szerződés a felek akaratának kölcsönös és egybehangzó kifejezésével jön létre (Ptk. 205. §). Nem vitásan a felek a kölcsönszerződés elnevezésű megállapodásukat közjegyző által kiállított közokiratba foglalták, így a jogvita elbírálásánál abból kellett kiindulni, hogy az a felek valós jognyilatkozatait tartalmazza (Pp. 195. §).

A szerződés tartalmát a felek szabadon állapíthatják meg (Ptk. 200. § (1) bekezdés), akarategységük folytán mindabban megállapodhatnak, amit jogszabály nem tilt. A

tartalom-meghatározás szabadsága kiterjed a típus-szabadságra, azaz a felek nemcsak a törvényben külön nevesített szerződések valamelyikét választhatják, de több szerződés-típus elemeit vegyíthetik is (vegyes szerződések). Ez a „vegyítés” azonban nem lehet korlátlan, nem járhat azzal az eredménnyel, hogy a szerződésbe ellentmondó feltételek kerüljenek, ez utóbbiak ugyanis a Ptk. 228. § (3) bekezdése értelmében semmisek. A felek 2007. június 1. napján kötött, kölcsönszerződés elnevezést viselő megállapodása - amint arra a felperesek helytállóan hivatkoztak - részben a kölcsön-, részben a hitelszerződés jegyeinek felel meg. E két szerződéstípus vegyítése azonban fogalmilag kizárt. A hitelszerződés alapján ugyanis a bank kötelezettsége kettős: egyrészt az ügyfél részére a szerződésben meghatározott hitelkeretet tart rendelkezésre jutalék ellenében, másrészt kötelezettséget vállal arra, hogy - a szerződésben meghatározott feltételek megléte esetén - e hitelkeret terhére kölcsönszerződést vagy más hitelműveletet köt. (Ptk. 522. § (1) bekezdés). A kedvezményezett a szerződés alapján a hitel igénybevételének kötelezettsége nem terheli, a hitelszerződésből számára (a jutalékfizetés kötelezettségétől eltekintve) csak jog származik, a kölcsönszerződés megkötésének, azaz a kölcsön igénybevételének a joga. A hitelszerződés alapján keletkező jogviszonynak eszerint egy második, eshetőleges fázisa a kölcsönszerződés megkötése. Ha viszont a szerződő felek szándéka már a megállapodásuk megkötésekor a kölcsönszerződés megkötésére és teljesítésére irányul, e mellett a hitelszerződés első fázisa, azaz a hitelkeret rendelkezésre tartása értelmezhetetlen. Jelen esetben - amint azt az elsőfokú bíróság is helyesen állapította meg - a peres felek megállapodása meghatározó jelleggel a Ptk. 523. § (1) bekezdése szerinti kölcsönszerződés jegyeit hordozza. Az elnevezésen túl a megállapodásban a kölcsönszerződés valamennyi eleme megtalálható, így a kölcsön összege, a futamidő, a törlesztő részletek összege, azok esedékességének időpontja, a fizetendő kamat mértéke. Természetesen ezek a tartalmi elemek a hitelszerződésben - mint a kölcsönszerződés megkötésének lehetőségét is magában foglaló megállapodásban - is meghatározásra kerülhetnek, az a körülmény azonban, hogy a szerződés 7. pontja az első törlesztő részlet esedékességét dátumszerűen megjelöli, arra utal, hogy a felek nem pusztán a kölcsönszerződés jövőbeli megkötésének jogát kívánták biztosítani a felperesek számára, hanem ténylegesen meg is kötötték azt. A hitelszerződésre ezzel szemben mindössze a szerződés 2. pontjában foglalt azon rendelkezés utal, miszerint abban az esetben, ha a szerződő fél a kölcsön teljes összegét nem veszi igénybe, az igénybe nem vett résszel a kölcsön összege automatikusan csökken, az esetlegesen fennmaradó összeg folyósítását az adós utóbb nem követelheti. Nem tartalmazza ugyanakkor a felek megállapodása a hitelszerződés egyik nélkülözhetetlen elemét, nevezetesen, hogy az alperest milyen összegű rendelkezésre tartási jutalék illeti a hitelkeret biztosítása fejében. Ennek hiányában

Pf.II.20.404/2010/4. szám

pedig a hitelszerződés létrejötte nem állapítható meg (Ptk.205. § (2) bekezdés). A szerződésnek ez utóbbi, a hitelszerződésre jellemző kikötése a kölcsönszerződés tartalmával ellentétes, ezáltal mint semmis rendelkezés, nem vehető figyelembe. Ebből pedig az következik, hogy az alperes a szerződésben foglaltaknak megfelelően köteles

volt a 89.322.-, de legfeljebb 12.000.000.-Ft-nak megfelelő CHF összegű kölcsön folyósítására.

Nem fogadható el az alperesnek az a védekezése, miszerint arra tekintettel utalt a szerződésben rögzített összeg helyett csupán 9.000.000.-Ft-ot a felperesi bankszámlára, mert a kölcsön összegét - annak ellenére, hogy a szerződés tárgya felhasználási célhoz nem kötött kölcsönként került megjelölésre - nem tekintette szabad felhasználásúnak. Annyiban egyetért az ítélőtábla az alperesi ellenkérelemben foglaltakkal, miszerint a perben feltárt adatok, illetve bizonyítékok - így a szerződéskötést megelőzően folytatott tárgyalásról készült jegyzőkönyv, valamint a tanúvallomások - alapján az állapítható meg, hogy a kölcsön felvételével a felperesek az I... Kft. tartozását kívánták rendezni. Nem vitás ugyanis, hogy a kft. az általa 2005. december 1. napján kötött kölcsönszerződés biztosítékeként megjelölt ingatlanokat az alperes tudomása nélkül értékesítette, amely miatt az alperes büntetőfeljelentés megtételét fontolgatta. Ez alátámasztja az alperesnek azt az előadását, miszerint a felperesek célja a perbeli kölcsönszerződés megkötésével az volt, hogy rendezzék a kft. tartozását, s ily módon az I. r. felperes a büntetőeljárást elkerülje. A szerződés létrejöttéhez azonban a feleknek a lényeges, valamint a bármelyikük által lényegesnek minősített kérdésekben való megállapodása szükséges (Ptk. 205. § (2) bekezdés). A szerződésben a felhasználás célja nem vitásan nem került meghatározásra, épp ellenkezőleg, azt szabad felhasználásúnak minősítették a felek, függetlenül attól, hogy az előzetes tárgyalások a kölcsön célhoz kötött felhasználásáról szóltak. Ez pedig azt jelenti, hogy a kölcsön felhasználásának célját a szerződő felek mégsem ítélték olyan lényegesnek, hogy azt a szerződés részévé tegyék, emiatt nincs jelentősége annak, hogy a feleket a szerződéskötés időpontjában milyen szándék vezette a kölcsön célját illetően. Lényeges, hogy az alperes hivatásszerűen folytat pénzügyi tevékenységet, így elvárható, hogy a szerződéseket a jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően, világos és egyértelmű tartalommal, kellő szakmai színvonalon és emellett oly módon készítse el, ami utóbb nem eredményez szerződésértelmezéssel kapcsolatos jogvitákat. A perbeli esetben az alperes a szerződés megfogalmazása, tartalmának meghatározása során gondatlanul járt el, ennek hátrányos következményeit a felperesekre nem háríthatja át.

Mindezt követően vizsgálni kellett, hogy a kölcsönszerződés teljesítése megtörtént-e. Tény, hogy az alperes a szerződésben jelölt összegből 9.000.000.-Ft-ot átutalt az I. rendű felperes számlájára, utóbb azonban ezt leemelte, részben a törlesztő részletek kiegyenlítésére, továbbá előtörlesztésre, valamint az óvadéki szerződésben foglaltak teljesítésére.

A szerződés 8. pontja szerint az adós jogosult a kölcsönszerződésben előírt esedékességtől eltérően élni a határidő előtti teljesítés, azaz az előtörlesztés jogával. Következésképpen az alperes a felperesek kérelmének hiányában nem volt jogosult a kölcsönszerződés alapján előtörlesztést eszközölni. A felperesek ilyen kérelmet nem terjesztettek elő, ezt egyebekben az alperes sem állította, ezért az alperes jogszerűtlenül járt el, amikor előtörlesztés címén az I. r. felperes számlájáról annak összegét leemelte.

Tény az is, hogy a peres felek az alperes I... Kft. alperessel szemben fennálló követelésének biztosítására 6.500.000.-Ft összegű bankbetétre vonatkozóan óvadéki szerződést kötöttek, amelyben az alperes arra vállalt kötelezettséget, hogy az óvadék összegének hitelfedezeti zárolását, letéti őrzését és elkülönített kezelését biztosítja. Az óvadéki szerződés célja, hogy a kötelezett nem, avagy nem szerződésszerű teljesítése esetén az óvadék fedezetet nyújtson a jogosult követelésének kielégítésére. Az óvadéki szerződés reálszerződés, azaz annak érvényes létrejöttéhez szükséges az, hogy az óvadék tárgya egyértelműen azonosítható módon a kötelezett hatalmából a jogosult hatalmába kerüljön, avagy a kötelezett korlátlan rendelkezése alól egyéb módon kikerüljön. Ennek hiányában legfeljebb a zálogjog szabályai alkalmazhatóak, az óvadékra irányadó rendelkezések azonban nem (Ptk. 270. § (2) bekezdés). Amennyiben az óvadék tárgya - mint jelen esetben is - bankszámlán elhelyezett összeg, úgy szükséges, hogy az afölötti rendelkezési jogot a jogosult megszerezze. A perbeli szerződés kétségtelenül tartalmazza az erre vonatkozó rendelkezéseket, azonban az alperes az óvadéki szerződésben általa vállalt kötelezettségnek nem tett eleget, az óvadék összege általa sem vitatottan nem került ki a kötelezettek rendelkezése alól. Emellett a felperesek részéről sem történt olyan intézkedés, amely alapján az alperes egyoldalúan rendelkezhetett volna az óvadéki szerződéssel érintett összeggel. Mindezek alapján az állapítható meg, hogy az óvadéki szerződés a peres felek között joghatályosan nem jött létre, amely miatt az alperes nem volt jogosult az óvadék összegét a felperesi bankszámláról levonni és a kft. tartozásának elszámolása érdekében átutalni.

A feltárt peradatok szerint az alperes a kölcsönszerződés alapján átutalta ugyan a megegyezés szerinti kölcsönösszeg egy részét az I. r. felperes számlájára, azáltal azonban, hogy ezt követően jogosulatlanul intézkedett a folyósított összeg levonásáról, a szerződésben rögzített főkötelezettségét, nevezetesen a kölcsön összegének a felperesek rendelkezésére bocsátását nem teljesítette. Tekintettel arra, hogy a kölcsönszerződés megszüntetésére utóbb nem került sor, ezért a felperesek annak alapján megalapozottan követelhetik a szerződés teljesítését. Erre figyelemmel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta és kötelezte az alperest a kölcsönszerződésben foglaltak teljesítésére a Ptk. 523. § (1) bekezdése alapján.

Pf.II.20.404/2010/4. szám

Az elsőfokú ítélet megváltoztatása folytán a felperesek a másodlagos kereseti kérelmük kapcsán pernyertesek lettek, ezért az alperes a Pp. 78. § (1) bekezdése, valamint a 32/2003. (VIII. 22.) IM. rendelet 3. § (2) és (5) bekezdése alapján köteles a felperesek első- és másodfokú perköltségének viselésére. A perköltség összegének meghatározása során az ítéltábla figyelemmel volt arra, hogy a felperesek elsődleges kereseti kérelme nem volt eredményes.

Az ítélőtábla a felperesek részére engedélyezett teljes személyes költségmentességet utóbb megvonta, részükre illetékfeljegyzési jogot engedélyezett. Az erre figyelemmel feljegyzett első- és másodfokú eljárási illeték viselésére - pervesztességére tekintettel - a Pp. 78. § (1) bekezdése, az 1990. évi XCIII. törvény 74. § (3) bekezdése alapján alkalmazandó 6/1986. (VI. 26.) IM. rendelet 13. § (2) bekezdése és 15. § (1) és (2) bekezdése alapján az alperest kötelezte.

S z e g e d, 2010. október 20.

Dr. Szeghő Katalin sk.	Bereczkyné dr. Lengyel Nóra sk.	Zanócné dr. Ocskó Erzsébet sk.
a tanács elnöke	előadó bíró	táblabíró